

Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 30 hallituksen esityksen johdosta polttoaineiden ja energiatuotannon verotusta koskeviksi muutoksiksi verolainsäädäntöön

Eduskunta on 15 päivänä toukokuuta 1986 lähettänyt valtiovarainvaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 52 polttoaineiden ja energiatuotannon verotusta koskeviksi muutoksiksi verolainsäädäntöön. Tämän esityksen yhteydessä valiokunta on käsitellyt eduskunnan 15 päivänä toukokuuta 1986 valiokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi lähettämän ed. Martikaisen ym. lakialoitteen n:o 52 laiksi liikevaihtoverolain muuttamisesta sekä ed. Alarannan ym. toivomusaloitteen n:o 28 sähköveron poistamisesta kotimaisilla polttoaineilla tuotetulta energialta, ed. Karpolan ym. toivomusaloitteen n:o 94 verovapaan polttoaineen käyttämisestä myymäläautoissa, ed. Pohdon ym. toivomusaloitteen n:o 165 sähköverolain kumoamisesta, ed. Puolanteen ym. toivomusaloitteen n:o 172 energiaverotuksen uudistamisesta sekä ed. Skönnin ym. toivomusaloitteen n:o 206 polttoaineveron poistamisesta kasviuoneviljelyssä käytettävältä polttoöljyltä. Eduskunta on lähettänyt toivomusaloitteet valiokuntaan 4 päivänä huhtikuuta 1986.

Polttoaineet olivat vuoden 1964 alusta liikevaihtoverolain mukaan pääosin liikevaihtoverolain alaisia tavaroita. Moottoribensiinistä ja dieselöljystä kannettiin myös valmisteveroa. Koska energiantuotantokäytössä polttoaineiden verollinen ostohinta ei ollut myynnin verotusarvoa laskettaessa vähennyskelpoinen, verotus oli myös liikevaihtoveron osalta osittain kertautuvaa. Polttoaineiden verotusta muutettiin 1 päivästä toukokuuta 1974 lukien siten, että polttoaineet vapautettiin liikevaihtoverosta ja säädettiin samalla pennimääräisen valmisteveron alaisiksi.

Sähköstä on kannettu 1 päivästä syyskuuta 1976 lukien sähköveroa. Kaukolämpö on ollut sekä liikevaihto- että valmisteverotuksen ulkopuolella. Kotimaiset polttoaineet ovat olleet liikevaihtoverotuksessa verottomia tavaroita. Kivihiili ja siihen rinnastettavat hyödykkeet sekä ydinvoima-aine-elementit siirrettiin valmiste-

veron piiristä liikevaihtoveron alaisiksi tavaroiksi vuoden 1985 alusta lukien.

Investointitavaroiden ostohinnat eivät ole liikevaihtoverojärjestelmässämme yrityksille täydellisesti vähennyskelpoisia myynnin verotusarvoa laskettaessa. Tuotannollisten investointien eli tiettyjen laissa rajattujen teollisuusrakennusten sekä tuotantokoneiden ja -laitteiden ostohinnat on säädetty osittain vähennyskelpoisiksi. Sähköä, lämpöenergiaa ja muuta sellaista energiahyödykettä tuottavat investoinnit ovat vähennyskeltottomia, koska tällaisia hyödykkeitä ei pidetä liikevaihtoverotuksessa tavarina eivätkä niiden tuotajat ole liikevaihtoverovelvollisia.

Hallitus ehdottaa, että polttoaineiden ja energiatuotannon verotuksen osalta toteutettaisiin kokonaisuudistus. Pyrkimyksenä on nykyisessä taloudellisessa ja suhdannepoliittisessa tilanteessa energiaverotuksen uudistaminen teollisuuden kilpailuedellytyksiä tukevaan ja toisaalta kulutuskäynnän kasvun hillintään pyrkivään suuntaan. Pyrkimyksenä on siirtyminen energian osalta verotusjärjestelmään, joka lisää energiaverotuksen yhtenäisyyttä, parantaa teollisuusyritysten toimintaedellytyksiä ja samalla suhdannepoliittisista syistä myös hidastaa kotitalouksien ostovoiman kasvua. Kokonaisuudistuksen toteuttamiseksi ehdotetaan tehtäväksi liikevaihtoverolakiin eräitä muutoksia sekä samalla muutettavaksi polttoaineverolakia ja kumottavaksi sähköverolaki. Lisäksi ehdotetaan säädettäväksi laki energiainvestointien liikevaihtoverovähennyksestä ja tehtäväksi muutoksia eräitä tuotannollisia investointeja koskevista poikkeuksista liikevaihtoverolakiin annettuun lakiin.

Kaikki energiahyödykkeet ehdotetaan saatettavaksi liikevaihtoverovelvollisiksi normaalin 16 prosentin verokannan mukaisesti. Veroa olisi ehdotuksen mukaan suoritettava siten sähkön, lämpöenergian eli esimerkiksi höyryn ja kaukolämmön, sekä muiden sellaisten energiahyödykkeiden myynnistä. Samassa yhteydessä luovuttaisiin

sähköverosta. Nykyisin verottomiksi tavaroiksi liikevaihtoverotuksessa säädetty tuontipolttoaineet säädettäisiin verollisiksi tavaroiksi, jolloin samalla kumottaisiin tarpeettomilta osin polttoaineverot.

Uudessa verotusjärjestelmässä pääsääntönä on, että liikevaihtoverovelvollisilla yrityksillä olisi oikeus oman myyntinsä verotusarvoa laskiessaan vähentää jälleenmyytäväksi verovelvolliselta verollisena hankittujen edellä tarkoitettujen energiahyödykkeiden sekä myös liikevaihtoverollisen kivihiilen ja muiden nykyäänkin liikevaihtoverollisten polttoaineiden ostohinta tai maahantuontihinta. Vähennysoikeus koskisi kaikkia energiahyödykkeitä käyttäviä liikevaihtoverovelvollisia yrityksiä.

Kotimaisten polttoaineiden myynti säilyisi edelleen verottomana. Verottomia tavaroita olisivat siten edelleen halot ja pilkkeet, polttohake ja -puupuristeet, teollisuuden jäteaineet, jätelipeä sekä polttoturvet ja muut turvepolttoaineet. Kotimaisten polttoaineiden ja maakaasun nykyisen kilpailuaseman säilyttäminen kivihiileen nähden edellyttää eräitä erityisjärjestelyjä. Siten ehdotetaan, että polttohakkeen ja polttoturpeen sekä niihin rinnastettavien hyödykkeiden samoin kuin teollisuuden jäteaineiden ostohinta tai sitä vastaava käypä arvo saataisiin vähentää niiden avulla energiaa tuottavan verovelvollisen tietyiltä osin myynnin verotusarvoa laskettaessa, vaikka kyseiset tavarat ovatkin verottomia. Lisäksi ehdotetaan, että maakaasun, joka muutoin olisi normaalin liikevaihtoveron alainen tavara, maahantuonti olisi vuoden 1991 loppuun asti verotonta ja sen maahantuojalla olisi sen ostohinnan vähennysoikeus.

Koska liikennepolttonesteiden nykyinen veromäärä ylittää normaalin liikevaihtoveron määrän, moottoribensiinistä ja dieselöljystä kannettaisiin lisäksi edelleen polttoaineveroa. Siten valmisteverotus säilytettäisiin tältä osin liikevaihtoveroa täydentävänä veromuotona. Moottoribensiinin ja dieselöljyn polttoainevero ehdotetaan määrättäväksi siten, että se ja liikevaihtovero yhdessä keskimäärin vastaavat nykyisen polttoaineveron määrää. Ympäristöpoliittisista syistä ehdotetaan lyijyttömän moottoribensiinin polttoainevero 12 penniä litralta alemmaksi kuin muun moottoribensiinin. Ostohintojen vähennysoikeutta ei neutraliteettisyistä ehdoteta myönnettäväksi liikennepolttonesteinä käytetyistä tavaroista eli moottoribensiinistä ja dieselöljystä.

Kun energiahyödykkeet tulevat liikevaihtoverolaissa tarkoitetuiksi tavaroiksi, tulevat samalla myös niitä myytäväksi tuottavat yritykset liike-

vaihtoverovelvollisiksi. Ilman eri säännöksiä tulisivat energiatuotantoinvestointien ostohinnat vähennyskelpoisiksi tuotannollisten investointien liikevaihtoverokohtelua koskevan lain edellyttämässä laajuudessa. Liikevaihtoverollisiksi tulevien hyödykkeiden tuottamiseen tarvittavien investointien vähennyksiä ei ole kuitenkaan voitu sisällyttää sellaisenaan tähän eri energiapolitiittisia näkökantoja yhteensovittavaan energiaverotusjärjestelmän uudistamiseen. Investointien vähennysoikeus myönnettäisiin ehdotuksen mukaan vain kaukolämpökeskusten ja -verkoston, teollisuuden kattilalaitosten, sähkön ja lämmön yhteistuotantolaitosten sekä kotimaista polttoainetta käyttävien muiden voimalaitosten uusinvestoinneille.

Tuotannollisten investointien liikevaihtoverovähennyksiä koskevaa lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, etteivät verovelvolliset saisi myyntinsä verotusarvoa laskiessaan vähentää uusien teollisuusrakennuksien ostohintaa silloin, kun niitä käytetään energiahyödykkeiden tuotannossa. Samalla teollisuusrakennusten luettelosta ehdotetaan poistettavaksi voima-asema. Lisäksi ehdotetaan, että yritykset sen estämättä, mitä edellä on esitetty, erikseen oikeutettaisiin vuoden 1995 loppuun asti vähentämään myyntinsä verotusarvoa laskettaessa 75 prosenttia hankkimansa uuden kaukolämpökeskuksen tai -verkoston, teollisuuden kattilalaitoksen, sähkön ja lämmön yhteistuotantolaitoksen sekä pääasiallisesti kotimaisella polttoaineella käytettäväksi tarkoitetun muun sähköä tuottavan voimalaitoksen ostohinnasta. Tämä vähennysoikeus koskisi myös rakennusinvestointeihin välittömästi kuuluvien liitännäisinvestointien ja ns. muutosisinvestointien ostohintoja.

Energian tuotannossa käytettävien koneiden ja laitteiden vähennysoikeuden kohdentamiseksi uusinvestointeihin ehdotetaan tuotannollisten investointien liikevaihtoverovähennyksiä koskevaa lakia muutettavaksi siten, etteivät mainittujen energiahyödykkeen valmistustoimintaan hankittavat koneet ja laitteet olisi vähennyskelpoisia. Lisäksi ehdotetaan, että yritykset oikeutettaisiin energiainvestointeja koskevan lain mukaisesti vuoden 1995 loppuun asti vähentämään 80 prosenttia hankkimiensa edellä vähennyskelpoisiksi ehdotettuihin rakennuksiin ja pysyviin rakennelmiin liittyvien, uusinvestoinneiksi katsottavien energiatuotannossa käytettävien koneiden ja laitteiden ostohinnoista myyntinsä verotusarvoa laskettaessa.

Hallituksen esityksen perustelujen mukaan uu-

distus siirtää verotuksen kohtaantoa tuotannosta kulutukseen. Pitkällä tähtäyksellä se vaikuttaa edistävästi sähkön käyttöön tuotannossa. Kotimaisten polttoaineiden verottomuus ja kilpailukyky säilyy. Myös maakaasun verotuskohtelu säilyttää sen kilpailukyyn. Koska teollisuus ja muut liikevaihtoverovelvolliset yritykset voivat uudistuksen jälkeen vähentää energiasta maksamansa liikevaihtoveron, vero ei enää kertaannu, vaan poistuu lähes kokonaan vientituotteiden hinnoista.

Moottoribensiinin ja dieselöljyn osalta energiaverouudistus sinänsä ei vaikuttaisi niiden hintoihin. Kuluttajan asemassa olevien ostajien raskaan polttoöljyn kustannus nousisi 5 penniä kilolta, mutta kevyen polttoöljyn hinta ei käytännöllisesti katsoen muuttuisi.

Energiainvestointien liikevaihtoverovähennystä koskevaan lakiin ehdotetaan sisällytettäväksi eräitä menettelytapasäännöksiä. Vähennysoikeuden edellytyksenä olisi, että kauppa- ja teollisuusministeriö antaa ensin lausunnon siitä, onko investointihanke sellainen, joka on laissa hyväksytty vähennyskelpoiseksi.

Hallituksen esitys liittyy kuluvan vuoden lisämenoarviesitykseen. Lakiehdotukset oli tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivästä heinäkuuta 1986 lukien. Liikevaihtoverolain muutosehdotukseen liittyy voimaantulosäännös, joka estää siirtymä kautena kahdenkertaisen verotuksen.

Lakialoitteeseen n:o 52 sisältyvän lakiehdotuksen mukaan kaikki yleisilmailussa käytettävät poltto- ja voiteluaineet olisivat liikevaihtoverosta vapaita.

Toivomusaloitteessa n:o 28 ehdotetaan eduskunnan hyväksyttäväksi toivomus, että hallitus ryhtyisi toimenpiteisiin sähköveron poistamiseksi kotimaisilla polttoaineilla tuotetulta sähköltä.

Toivomusaloitteessa n:o 94 ehdotetaan eduskunnan hyväksyttäväksi toivomus, että hallitus toimenpiteellään mahdollistaisi verovapaan polttoaineen käytön myymäläautoissa.

Toivomusaloitteessa n:o 165 ehdotetaan eduskunnan hyväksyttäväksi toivomus, että hallitus ryhtyisi kiireellisiin toimenpiteisiin sähkön erityisverolain kumoamiseksi.

Toivomusaloitteessa n:o 172 ehdotetaan eduskunnan hyväksyttäväksi toivomus, että hallitus kiireellisesti antaisi ehdotuksen energiaverotuksen kokonaisuudistamiseksi energiaverotoimikunnan (KM 1983:35) ehdotusten pohjalta.

Toivomusaloitteessa n:o 206 ehdotetaan eduskunnan hyväksyttäväksi toivomus, että hallitus ryhtyisi toimenpiteisiin polttoaineverolain 6 §:n

7 kohdan muuttamiseksi siten, että siihen liitetäisiin uusi 7 a kohta, joka kuuluisi: "polttoaine, jota käytetään kasvihuoneessa vihannesten ja kukkien tuottamiseksi".

Valiokunta on käsitellyt asian ja todennut hallituksen esitykseen sisältyvät lakiehdotukset tarkoituksenmukaisiksi. Hallituksen esityksen perusteluihin yhtyen valiokunta on päättänyt asettaa puoltamaan hallituksen esitykseen sisältyvien lakiehdotusten hyväksymistä. Valiokunta on kuitenkin tehnyt 1. lakiehdotuksen voimaantulo- ja soveltamissäännöksen 2 ja 3 momentteihin sannonallisia täsmennyksiä, täydentänyt 2. lakiehdotuksen johtolauseen sekä oikaissut 3. lakiehdotuksen 6 §:n 3 momentissa olevan virheellisen viittaussäännöksen. Lisäksi on polttoaineverolain muuttamista koskevaan 4. lakiehdotukseen lisätty käytännöllisistä syistä verottamattoman polttoaineen varastoja koskeva siirtymäsäännös.

Lakiehdotusten voimaantulosäännökset on hallituksen esityksessä jätetty avoimiksi, mutta ne oli tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivästä heinäkuuta 1986. Valiokunta on todennut, että käytännöllisistä syistä lakien saattaminen voimaan suunnitellussa aikataulussa ei enää ole mahdollista. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan tarkoituksena on, että ehdotetut lait saatetaan voimaan 1 päivästä elokuuta 1986 lukien. Tämän vuoksi on myös jatkettu väliaikaista polttoaineveron korotusta, joka muutoin olisi päättynyt kuluvan kesäkuun lopussa, vielä yhdeksi kuukaudeksi.

Hallituksen esityksen perusteluiden mukaan kaikki esitykseen sisältyvät lakiehdotukset olisi käsiteltävä valtiopäiväjärjestyksen 68 §:n mukaisesti uutta tai lisättyä veroa koskevassa säätämistarjousjärjestyksessä. Hallituksen esitykseen sisältyvä 3. lakiehdotus laiksi energiainvestointien liikevaihtoverovähennyksistä merkitsee yksinomaan verotuksen huojentamista nykyisin voimassa olevaan ja myös ehdotettuun lainsäädäntöön verrattuna. Se ei kuitenkaan liity esitykseen sisältyviin muihin lakiehdotuksiin sillä tavoin välittömästi, että muiden lakien soveltaminen edellyttäisi myös tätä lakia. Siten esitykseen sisältyvä 3. lakiehdotus ei valiokunnan käsityksen mukaan edellytä valtiopäiväjärjestyksen 68 §:n mukaista lainsäädäntöjärjestystä.

Öljyn hinnan alenemisesta ja energiaverouudistuksesta aiheutuvan alue- ja kaukolämpökustusten kilpailukyyn heikkenemisen johdosta on valtiovarainvaliokunnan saaman selvityksen mukaan tarkoitus ottaa tulo- ja menoarvioon kauppa- ja teollisuusministeriön pääluokkaan 20

miljoonan markan suuruinen kertaluontoinen määräraha. Määrärahaa käytetään avustuksina vuoden 1982 jälkeen rakennettujen yksiköiden toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi ja keskeneräisen verkoston rakentamiseen valtioneuvoston hyväksymien ehtojen mukaisesti. Avustusta myönnetään kunnan tai toimintaa harjoittavan yhteisön voimavaroihin näiden kohtuuttomien kilpailukyyn heikkenemisestä johtuvien tappioi-

den kattamiseen sekä keskeneräisen verkoston rakentamisen jatkamiseksi.

Käsitlemiensä aloitteiden suhteen valiokunta on asettunut kielteiselle kannalle.

Valiokunta kunnioittaen ehdottaa,

että Eduskunta päättäisi hyväksyä hallituksen esitykseen sisältyvät lakiehdotukset näin kuuluvina:

1.

Laki

liikevaihtoverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 5 päivänä joulukuuta 1963 annetun liikevaihtoverolain (532/63) 3 §:n 1 momentin f kohta, sellaisena kuin se on 28 päivänä joulukuuta 1984 annetussa laissa (967/84),

muutetaan 2 §:n 1 ja 2 momentti, 3 §:n 1 momentin b kohta, 9 §:n 2 momentti, 14 § ja 18 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä ovat 3 §:n 1 momentin b kohta 25 päivänä marraskuuta 1977 annetussa laissa (841/77), 14 § osittain muutettuna 7 päivänä kesäkuuta 1978 annetulla lailla (418/78) ja 10 päivänä heinäkuuta 1979 annetulla lailla (613/79) ja 18 §:n 1 momentti osittain muutettuna 9 päivänä heinäkuuta 1976 annetulla lailla (608/76) ja 16 päivänä helmikuuta 1979 annetulla lailla (176/79) sekä

lisätään lakiin väliaikaisesti uusi 3 a ja 18 a § seuraavasti:

2, 3, 3 a, 9, 14, 18 ja 18 a §
(Kuten hallituksen esityksessä)

Voimaantulo- ja soveltamissäännös
(1 mom. kuten hallituksen esityksessä)

Verovelvollinen saa myynnin verotusarvoa laskettaessa vähentää lain voimaantulohetkellä *verollisena* hallussaan olevan myyntitarkoitukseen käytettävän, verovelvolliselta verollisena hankitun tai verollisena itse maahantuodun kivihiilen, brikkien ja muiden kivihiilestä valmistettujen kiinteiden polttoaineiden, ruskohiilen, ruskohiilibrikkien ja kivihiilestä tai ruskohiilestä valmistetun koksen sekä käyttöön ottamattomien ydinvoima-aine-elementtien ostohinnan. Tämä vähennys saadaan aikaisintaan tehdä laskettaessa myynnin verotusarvoa siltä kalenterikuukaudelta, jona tämä laki tulee voimaan.

Verovelvollinen saa soveltuvien osin liikevaihtoverolain 17 §:n 2 ja 3 momentin mukaisesti tämän lain voimaantulokuukaudelta laskettavaa liikevaihtoveroa suoritettaessa vähentää suoritet-

tavasta määrästä, tai takaisinmaksun ennakkoa haettaessa lisätä takaisinmaksun ennakon määrään tämän lain voimaantullessa *polttoaineverollisina* hallussaan olevista myyntitarkoitukseen tulevista polttoaineista seuraavat määrät:

- 1) muusta moottoribensiinistä kuin lentobensiinistä 49,33 penniä litralta;
- 2) lentobensiinistä 8,11 penniä litralta;
- 3) moottoripetrolista 5,93 penniä litralta;
- 4) lentopetrolista 3,95 penniä litralta;
- 5) valopetrolista 6,47 penniä litralta;
- 6) dieselöljystä 34,99 penniä litralta;
- 7) kevyestä polttoöljystä 18,33 penniä litralta;
- 8) raskaasta polttoöljystä 8,66 penniä kilolta;
- 9) maakaasusta 1,52 penniä normaalikuutiometriltä; sekä

10) kaupunkikaasusta sekä propaanista, butaanista ja muista tullitariffin *nimikkeeseen* 27.11 kuuluvista maaöljykaasuista sekä kaasumaisista hiilivedyistä 2,94 penniä kilolta.

(4 ja 5 mom. kuten hallituksen esityksessä)

2.

Lakieräitä tuotannollisia investointeja koskevista poikkeuksista liikevaihtoverolakiin
annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eräitä tuotannollisia investointeja koskevista poikkeuksista liikevaihtoverolakiin 19 päivänä joulukuuta 1980 annetun lain (848/80) 3 §:n 1 momentti ja 4 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä on 3 §:n 1 momentti 13 päivänä joulukuuta 1985 annetussa laissa (946/85), näin kuuluviksi:

3 ja 4 §
(Kuten hallituksen esityksessä)

Voimaantulo- ja soveltamissäännös
(Kuten hallituksen esityksessä)

3.

Laki

energiainvestointien liikevaihtoverovähennyksistä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1—5 §
(Kuten hallituksen esityksessä)

den 1995 aikana, sekä niihin edellä mainittuihin koneisiin ja laitteisiin kohdistuviin työsuorituksiin, jotka on aloitettu lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen, kuitenkin viimeistään vuoden 1995 aikana. Jos koneen tai laitteen toimittaminen tai työsuorituksen tekeminen on joulukuun 31 päivän 1995 päättyessä kesken, sovelletaan tätä lakia vain niihin tavaroihin, jotka on toimitettu asennuspaikalle, ennen viimeksi mainitun päivän päättymistä sekä työsuorituksen siihen osaan, joka on tapahtunut ennen mainitun päivän päättymistä.

6 §
(1 ja 2 mom. kuten hallituksen esityksessä)
Tätä lakia sovelletaan niihin edellä 2 momentissa tarkoitettuihin rakennusinvestointeihin kuuluihin koneisiin ja laitteisiin, jotka on toimitettu tai luovutettu tullivalvonnasta vähennyksen tekemiseen oikeutetulle verovelvolliselle tai jotka tämä on ottanut käytettäväksi muuhun kuin myyntitarkoitukseen tämän lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen, kuitenkin viimeistään vuo-

4.

Laki

polttoaineverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan polttoaineverosta 17 päivänä joulukuuta 1982 annetun lain (948/82) 4 §:n 3 momentti, 6 §:n 1 momentin kohta 8 sekä 7 §:n 1 momentti, ja
muutetaan 2 §:n kohta 3 ja 4, 4 §:n 1 momentti ja 6 §:n 1 momentin kohdat 6 ja 7, sellaisena kuin niistä on 4 § osittain muutettuna 29 päivänä marraskuuta 1985 ja 25 päivänä huhtikuuta 1986 annetuilla laeilla (894/85 ja 296/86), seuraavasti:

2, 4 ja 6 §
(Kuten hallituksen esityksessä)

2 §:ssä tarkoitettuja verottamattoman polttoaineen varastoja koskevia säännöksiä sovelletaan kevyen ja raskaan polttoöljyn osalta vuoden 1986 loppuun.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 198 . Polttoaineverosta annetun lain

Samalla valiokunta, jonka käsittelyn pohjana on ollut hallituksen esitys, ehdottaa,

että lakialoitteeseen n:o 52 sisältyvä lakiehdotus hylättäisiin.

Vielä valiokunta ehdottaa,

että toivomusaloitteet n:o 28, 94, 165, 172 ja 206 hylättäisiin.

Helsingissä 11 päivänä kesäkuuta 1986

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Salolainen, varapuheenjohtaja Muurman, jäsenet Ajo, Alppi, Linna, Malm, Rosnell, Rönholm, Sutinen, Ten-

hiälä, Tikka (osittain) ja Vainio sekä varajäsenet Eklund (osittain), Lahti-Nuuttila, Mattila, Pekkarinen, Perho, Piipari, Rusanen, Sasi ja Vepsäläinen.

Vastalauseita

I

Hallitus esittää teollisuuden energiasta maksaman veron alentamista noin miljardilla markalla ja tämän summan keräämistä kotitalouksilta. Siten teollisuus saa kuluneen kevään tulopoliittisissa sopimuksissa sovitun yleiskorotuksen takaisin ja näin palkankorotusten todellisiksi maksajiksi osoittautuvat kotitaloudet. — Harhaanjohtavasti hallituksen esityksessä arvioidaan veromuutoksen ja energian hinnan alentumisen vaikutuksia ja katsotaan pienen korkotason muutoksen kompensoivan mm. kaukolämpökustannusten nousun. Rehellinen tilanne-erittely olisi edellyttänyt sitä, että veron korotuksen vaikutusta kotitalouksien kustannuksiin olisi arvioitu erillään sellaisista tilapäisistä tekijöistä kuin energian hinnan alentuminen tai kulloinkin vallitseva korkotaso. Hallitus ei suinkaan esitä säädettäväksi, että korkotason noustessa vero alenisi saati että energian hinnan noustessa vero alenisi. Päinvastoin energian hinnan nousu merkitsee myös veron markkamääräistä nousua, sillä liikevaihtovero on määräprosentti veronalaisen tuotteen hinnasta.

Hallituksen esitys johtaa teollisuuden käyttämän sähkön tuntuvaan halpenemiseen ja suosii tuotannossa prosesseja, joiden sähköntarve on suuri. Tämä puolestaan lisää tarvetta kasvattaa sähköntuotantoa ja jouduttaa suurvoimaloiden rakentamista. — Tätä ei kerrota esityksen perusteluissa.

Hallitus väittää energian hinnan alentumisen lisäävän liiaksi kotitalouksien ostovoimaa. Käytäten näennäisperusteluna ostovoiman liiallisen kasvun hillitsemistä hallitus esittää pysyvää energiaverotuksen muuttamista, vaikka ostovoiman liialliseksi väitetty kasvu onkin kyseenalaista ja tilapäistä. Tosiasiassa hallitus käyttää energian hinnan tilapäistä alentumista hyväkseen pyrkien siihen, että energian hinnan alentumisen takia verotuksen kuluttajalle tuoma lisälasku ei näkyisi. Hallitus luottaa siihen, että energian hinnan noustessa kuluttaja-äänestäjä uskoisi lisälaskun aiheutuvan vain energian hinnan noususta. — Tätäkään hallitus ei suostu perusteluissa suoraan tunnustamaan.

Valtioneuvoston periaatepäätös vailla sisältöä

Valtioneuvosto teki 30.4.1986 energiaverotuksen muuttamista koskevien esitystensä yhteydessä periaatepäätöksen asumiskustannuksiin vaikuttavista toimista. Ennen periaatepäätöstä asiaa oli näytävästi markkinoitu tiedotusvälineille ja sen julkistamisen yhteydessä vaiettiin sellaisista tiedoista, jotka olisivat auttaneet tiedotusvälineitä arvioimaan periaatepäätöksen todellisen sisällön. Kuten seuraavasta tarkastelusta ilmenee, on periaatepäätös yhtä tyhjän kanssa. Periaatepäätöksen avulla lienee pyritty taivuttelemaan vastaan-

hangoittelijoita hallituksen esityksen taakse ja luomaan verouudistukseen torjuvasti suhtautuvissa ihmisissä myönteistä ilmapiiriä.

Periaatepäätöksen 1. kohta kuuluu:

Kun Suomen pankki alentaa peruskorkoa, valtion asuntolainojen korkoja alennetaan vastaavasti.

Valtion asuntolainojen korkoa on muutettu yleensä peruskoron mukana. Kun peruskoron alennus on muista kuin energian verotukseen liittyvistä syistä alenemassa, alenisivat asuntolainojen korot muutenkin. Entäpä kun korko nousee? Hallitus ei suinkaan esitä säädettäväksi, että kuluttajan maksettavaksi tuleva energiavero silloin laskee. Tämä periaatepäätöksen kohta pyrkii käyttämään koron laskun ja energiaverouudistuksen satunnaista samanaikaisuutta hyväksi selvästikin harhaanjohtavasti.

Periaatepäätöksen 2. kohta kuuluu:

Aravavuokria alennetaan näiden toimenpiteiden toteuduttua.

Vuokria pitää luonnollisesti alentaa silloin, kun kustannukset alenevat. Huoneenvuokralaikiin hallitus ajoi vuokria nostavan tuottosäännöksen. Nyt esitetään energiaverotuksen lisäämistä, mikä luo painetta vuokrien lisä nousulle varsinkin, kun energian hinta muutoinkin nousee piankin.

Periaatepäätöksen 3. kohta kuuluu:

Varataan vuoden 1987 tulo- ja menoarviossa 10 milj. mk käytettäväksi avustuksiin kohtuullisen vuokratason ylittävien aravavuokrien alentamiseen.

Vuodeksi 1986 tarkoitukseen on varattu 5 milj. mk. Rahan tarve riippuu vaikeuksissa olevien talojen tarpeista eikä sillä ole suoranaista yhteyttä energiaveropäätökseen.

Periaatepäätöksen 4. kohta kuuluu:

Kehitetään aravalainojen korkojen ja lyhennysten lykkäysjärjestelmää siten, että sen valtiontaloudellinen vaikutus vuonna 1987 on noin 50 milj. mk.

Vuoden 1986 tulo- ja menoarviossa tarkoitukseen varattiin yhteensä 46 milj. mk, mikä osoittaa, että kyseessä on inflaatiotarkistus ilman minikäänlaista pyrkimystä oleellisiin muutoksiin. Siinänsä tämä asia on energiaverotuksen muutoksesta riippumaton asia.

Periaatepäätöksen 5. kohta kuuluu:

Varataan vuoden 1987 tulo- ja menoarvioon 20 milj. mk yleisen asumistukijärjestelmän kehittämiseen.

Asumistukeen varattiin vuoden 1986 tulo- ja menoarvioon 630 milj. mk. Tästä summasta 29 milj. mk olisi 3 % eli inflaatiotarkistuksen

luokkaa. Lisäbudjetissa kuitenkin 630 milj. markasta supistetaan 10 milj. markkaa. Energiaverotuksen muuttamisesta riippumatta asumistukea on pitkään suunniteltu asteittain kehitettäväksi, joten vaikka määrärahaan tulisi reaalistikin lisäystä, ei se liity verokysymykseen.

Periaatepäätöksen 6. kohta kuuluu:

Eduskunnalle annetaan hallituksen esitys laiksi asuintalovarauksesta, jolla parannetaan mm. vuokralojen tuloksentasaus- ja peruskorjausmahdollisuuksia. Tarkoituksena on, että lakia voitaisiin soveltaa jo vuodelta 1986 toimitettavassa verotuksessa.

Asuintalovarausta on suunniteltu ainakin kolmen vuotta, koska mm. peruskorjauksiin liittyvät kysymykset ovat vuokraloissa osoittautuneet ongelmallisiksi. Asialla ei ole muuta asiallista yhteyttä energiaverotuksen muutokseen kuin se, että periaatepäätökseen on voitu kirjata yksi kohta lisää.

Periaatepäätöksen 7. kohta kuuluu:

Selvitetään miten nykyisten 25 ja 27 vuoden pituisten aravavuokralolainojen laina-aikojä voidaan tarkoituksenmukaisella tavalla pidentää. Samalla selvitetään muut asuntolainajärjestelmän kehittämismahdollisuudet.

Mm. sen tähden, että laina-ajat ovat nykyisellään lyhyet, aiheutuu siitä kustannuspaineita niin, että n. 55 000 aravavuokra-asunnossa vuokrat ylittävät tasoylesiohjeet. Tämän ongelman tähden on veromuutoksesta riippumatta muutoinkin ollut esillä mm. laina-ajojen pidentäminen ja muut toimenpiteet. Siten tälläkään toimenpiteellä ei ole elimellistä yhteyttä veromuutokseen.

Tämän jälkeen hallitus toteaa:

Hallitus toteaa, että energiaverouudistukseen hallituksessa tehtyjen muutosten, energian hinnan alenemisen ja tämän periaatepäätöksen mukaisten toimenpiteiden seurauksena asumiskustannukset eivät tänä vuonna nouse, vaan keskimäärin alenevat.

Kuten yllä on osoitettu, ei periaatepäätöksessä ole mitään, millä suoranaisesti lievennettäisiin energiaverotuksen muutoksen seurauksia. Osa toimenpiteistä sattuu ajallisesti samaan aikaan, mutta ne tapahtuvat riippumatta periaateohjelmasta. Silloin kun periaatepäätöksessä mainitaan rahamääristä, osoittaa tarkastelu, että kyseessä ovat tavanomaiset edellisen vuoden tulo- ja menoarvioon tehtävät lisäykset. Suurin vaikutus ja samalla täysin tilapäinen vaikutus asumiskustannuksiin on energian hinnan alentumisella, joka on tilapäinen. On sitä paitsi pelättävissä, että

energian hinta alkaa jo piankin nousta. Mikäli edellytetään, että asioista kerrotaan kaartelematta ja sillä tavoin, ettei synny harhaanjohtavia vaikutelmia, kuten edellä eritellyn periaatepäätöksen julkistamisessa, olisi keskustelu valtiollisten asiain hoitamisen ja moraalien yhteyksistä aiheellinen.

Helsingissä 11 päivänä kesäkuuta 1986

Osmo Vepsäläinen

Ehdotammeakin,

että hallituksen esitykseen sisältyvät lakiehdotukset hylättäisiin.

Ulla-Leena Alppi

II

Polttoaineiden ja energian verotuksen muuttamista on perusteltu sillä, että kevään tulopoliittinen kierros oli palkansaajille niin hyvä, että heidän kulutusmahdollisuutensa kasvavat sellaista vauhtia, että se järkyttää maan taloutta. Toisaalta esitystä perustellaan sillä, että vientiteollisuudella menee niin surkeasti, että se tarvitsee esityksen lupaaman miljardin markan ylimääräisen lahjoituksen.

Molemmat perustelut ovat vääriä. Suuri osa kansastamme elää erittäin pienellä palkalla tai eläkkeellä, monta sataatuhatta kärsii työttömyydestä ja sen aiheuttamasta taloudellisesta ahdingosta. Asumiskustannukset ovat kaikilla, erityisesti vuokralaisina asuvilla, korkeat. Näiden ihmisten maksettavaksi hallitus esittää lakiesityksensä yli miljardin markan lisälaskua.

Teollisuuden saamasta lahjoituksesta saisivat suuryritykset leijonanosan, metsäteollisuus noin puolet. Lahjoitusta on perusteltu mm. siten, että maamme kilpailukyky muihin Euroopan maihin nähden on heikko. Kuitenkin esimerkiksi teollisuuden maksama sähkön hinta Suomessa on kolmanneksi halvinta muihin Euroopan maihin verrattuna.

Valiokunnassa asiaa käsiteltäessä oli vaikeuksia saada tarkkoja numeroita siitä, mitä lain muutos vaikuttaa. Se on kuitenkin tullut täysin selväksi, että kuluttajille hinta nousee ja teollisuudelle energiakustannukset laskevat.

Kuluttajat tulevat maksamaan energialaskua lämmön ja sähkön hinnan korotuksina. Kun vero on prosentuaalinen hinnoista, merkitsee se sitä, että siellä missä sähkön ja lämmön hinta on ollut

korkeampaa, myös vero tulee olemaan suurempi ja hinta nousee enemmän. Esimerkiksi kaukolämpöinvestoinnit ovat pienemmissä kunnissa suhteellisesti raskaampia kuin suurissa kaupungeissa.

Energiaveron laittaminen liikevaihtoverolle kohdistuu eniten suuriin perheisiin, koska ne tarvitsevat isompia asuntoja, siis enemmän lämpöä ja sähköä.

Asukkaita edustavat järjestöt ovat vastustaneet uutta energiaveroa sen asumiskustannuksia lisäävän vaikutuksen vuoksi. Energian käyttö asumisessa on välttämättömyyshyödyke, joka tulisi kokonaisuudessaan jättää liikevaihtoverotuksen ulkopuolelle. Hallituksen taholta on annettu ymmärtää, että asumiskustannusten verorasituksen lisäystä korvataan joillakin asumiseen vaikuttavilla muilla toimenpiteillä. Näistä toimenpiteistä ei ole kuitenkaan tarkkaa tietoa. Kuitenkin mahdollinen tukipaketti olisi vain pieni almu verrattuna siihen, mikä energiaverolla kansalaisilta kappataan.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan uusi verosysteemi tulee aiheuttamaan paineita myös korottaa liikenteen maksuja, mm. linja-auto- ja taksimaksuja.

Energian liikevaihtoveron esittäjät ja puolustajat ovat lähteneet siitä, että nyt on otollinen aika viedä laki läpi. Ajan tekee heille otolliseksi se, että öljyn maailmanmarkkinahinnat ja dollarin kurssi ovat alhaalla. Korkean raakaöljyn hinnan vallitessa se olisi huomattavasti vaikeampaa. On kuitenkin todettava, että energiaveron muuttaminen liikevaihtoveropohjaiseksi merkitsee ve-

ronkorotusautomaatin luomista. Jos ja kun öljyn hinta kääntyy nousuun, nousee uuden verosysteemin mukaan myös veron osuus. Sähkön ja lämmön hintaa nostaa sekä raaka-aineen hinta että lisääntyvä vero.

Helsingissä 11 päivänä kesäkuuta 1986

Irma Rosnell

III

Hallitus esittää energian verotuksessa siirryttäväksi liikevaihtoverotukseen. Samalla esitetään kumottavaksi sähkövero sekä suurin osa polttoaineveroista. Hallituksen esitys liittyy kevään tulopoliittiseen ratkaisuun. Esityksellä pyritään parantamaan teollisuutemme kansainvälistä kilpailukykyä. Vakavana puutteena on kuitenkin se, ettei valtiolle kertyvillä lisätuloilla kevennetä asumisen kustannuksia.

Kokoomus pitää itse uudistusta tärkeänä. Tosin kilpailukyyn ja työllisyyden kannalta uudistus olisi tullut toteuttaa jo paljon aikaisemmin.

Nyt voimassa olevaa moninaista energian verojärjestelmää on arvosteltu epätasapuolisuudesta eri energiamuotojen välillä, mikä on johtanut myös tempoilevaan energiapolitiikkaan. Nykyisessä järjestelmässä verot kertaantuvat, jolloin veroa joudutaan maksamaan verosta. Näin ollen nykyinen energiaverojärjestelmä ei olekaan kokoomuksen mielestä tyydyttävä ja olemme jo pitkään esittäneet esitetyn suuntaista uudistusta. Liikevaihtoverotukseen perustuva energiaverojärjestelmä on voimassa useimmissa Länsi-Euroopan maissa. Sitä voidaan pitää teknisesti parempana sekä yhdenmukaisuutensa vuoksi energiapoliittisesti onnistuneempana.

Hallituksen perustelut uudistuksen toteuttamistavalle eivät sen sijaan ole kestäviä niiltä osin, kuin uudistus korottaa asumiskustannuksia. Hallitus käyttää tässä tilanteessa hyväkseen öljyn hinnan laskua ja koron alennusta siten, että näiden aiheuttamat asumiskustannusten alennukset estetään toisaalla suoritettavilla korottavilla toimenpiteillä.

Kokoomuksen mielestä asuminen on ihmisen perustarve. Siitä syystä asumiseen kohdistuvaa verotusta tulisi välttää. Sorsan hallituksen tarkoituksena on energiaverolla kerätä kansalaisilta tänä vuonna 165 miljoonaa markkaa valtion kassaan. Vuositasolla hallitus hankkii nyt toteutettavalla energiaverouudistuksella yli 300 miljoonaa

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että hallituksen esitykseen sisältyvät lakiehdotukset hylätään.

markkaa muihin menoihinsa. Tätä kokoomus ei pidä oikeudenmukaisena, vaan käsityksemme mukaan valtion ei uudistuksella olisi tullut missään tapauksessa kerätä ylimääräisiä tuloja itselleen. Valtion tulisiakin käyttää saamansa lisätulot asumiskustannusten alentamiseen. Kokoomuksen eduskuntaryhmä on esittänyt, että asumiskustannusten alentamiseksi valiokunnan mietintöön olisi tullut kirjata seuraavat velvoitteet hallitukselle vuoden 1987 budjetin yhteydessä toteutettaviksi:

1) Velkojen korkojen vähennysoikeutta nostetaan lapsiperheiden osalta ja korkojen omavastuuosuus poistetaan.

2) Asuntokaupan leimaveroa alennetaan ja yhtenäistetään. Leimavero poistetaan kokonaan ensiasunnon hankkijoilta. Luottolaitosten asuntorakentamiseen myöntämät lainat vapautetaan leimaverosta samoin kuin nykyisin on mahdollista Postipankin myöntämien lainojen osalta (leimaverolain 51 §).

3) Asuntotulon verotus kumotaan.

Kokoomuksen käsityksen mukaan näillä toimenpiteillä olisi asumiskustannuksia voitu keskimäärin laskea niin paljon, että hallituksen esityksen asumiskustannuksia kiristävilta vaikutuksilta olisi voitu välttyä. Kokoomus tulee pitämään edellä esitettyjä toimenpiteitä keskeisimpinä tavoitteinaan vuoden 1987 budjettiin.

Useimmat hallituksen periaatepäätöksen (30.4.1986) mukaiset yksittäiset asumiskustannusten helpotukset ovat lähinnä näennäiskeinoja, jotka vaikuttavat vain pienen ryhmän asumiskustannuksiin. Huomattavaa myös on, että päätöksessä mainituista toimenpiteistä suurin osa oli tarkoitettu toteutettavaksi muutoinkin.

Edellä edellyttämistämme toimenpiteistä ovat myös useat hallituspuolueiden edustajat tehneet aloitteita eduskunnalle. Asuntotulon verotuksen kumoamisen kannalla lieene suurin osa kansanedustajista.

Kokoomuksen eduskuntaryhmä on suhtautu-

nut myönteisesti myös katumaksun poistamiseen. Katumaksu kohdistuu niihin henkilöihin, joihin myös energiavero kohdistuu. Sen vuoksi mielestämme valiokunnan mietinnössä olisi tullut lausua seuraavaa:

”Valiokunta edellyttää, että hallitus ryhtyy välittömästi toimenpiteisiin katumaksun poistamiseksi.”

Liian välinpitämättömästi mielestämme hallitusryhmät ovat valiokunnassa suhtautuneet myös tulevaan energian hintakehitykseen. Tällä hetkellä öljyn hinta on pohjalukemissa, mutta se tulee nousemaan lähiaikoina. Kun liikevaihtovero on suhteellinen, johtaa öljyn hinnan nousu vastaavasti myös veron kasvuun. Emme voi missään tapauksessa hyväksyä sellaisia mahdollisia suunnitelmia, joilla energiaveroilla jatkossa pyrittäisiin keräämään huomattavia lisätuloja valtion kassaan. Sen vuoksi mielestämme valiokunnan mietinnössä olisi tullut lausua seuraavaa:

”Valiokunta edellyttää, että hallitus seuraa polttoaineiden hintakehitystä ja ryhtyy toimenpiteisiin, joilla energian hinnan noustessa verorasituksen markkamääräinen kasvu pyritään ehkäisemään.”

Hallituksen esitys aiheuttaa kohtuuttomia ongelmia linja-autoliikenteelle. Dieselöljyn hintaan sisältyvää valmisteveroa on palautettu linja-autoliikenteelle vuoden 1978 marraskuusta lähtien. Palautusjärjestelmä kehitettiin sen vuoksi, että linjaliikenteen taksojen nousukehitystä haluttiin hillitä. Kun nyt liikennepolttonesteet joutuvat sekä liikevaihtoveron että polttoaineveron piiriin, alenee linja-autoliikenteelle palautettava valmistevero. Tällöin linjaliikenteen käyttämän polttoaineen hinta nousee 35 penniä/litra eli noin 30 prosenttia tämänhetkisestä verottomasta hinnasta. Vuositasolla tämä merkitsee 40 miljoonan markan nousua linja-autoliikenteen verorasitukseen. Kun yhteiskunnan tulisi suosia joukkoliikennettä ja kun linjaliikenne tänäkin päivänä taistelee suurissa taloudellisissa vaikeuksissa, on välttämätöntä, että menetyks kompensoidaan linjaliikenteelle. Tämän vuoksi eduskunnan tulisi edellyttää hallitukselta, ettei energiaverouudistus johda linjaliikenteen käyttämien liikennepolttonesteiden verotuksen kasvuun. Tämä on mahdollista toteuttaa muuttamalla valtioneuvoston päätöstä (23.12.1982/1020) linja-autoliikenteessä käytettävän dieselöljyn valmisteveron palauttamisesta.

Kokoomuksen mielestä valiokunnassa olisi tulut tehdä hallituksen esitykseen myös sisällöllisiä muutoksia. Hallituksen esityksen mukaan lento-

bensiini ja lentopetroli tulisivat liikevaihtoveron piiriin muiden kuin kotimaisten reittiliikenneyhtiöiden ja puolustusvoimien käyttämänä. Esitys merkitsee sitä, että eri ilmailuliikenteen harjoittajia kohdellaan epätasa-arvoisesti. Myös hinnan nousu olisi huomattava. Lentobensiinin hinta nousisi lähes 55 penniä litralta, koska siihen on sisältynyt valmisteveroa aiemmin vain 8,11 penniä litralta.

Eräät energiainvestointien liikevaihtoverovähennyksistä säädettyä lain mukaiset kone- ja laiteinvestoinnit olisivat vain uudisrakennuksiin liittyessään kone- ja laitevähennyksen piirissä. Vähennyksen rajoittamista vain uusien voimalaitaitorakennusten hankinnan yhteydessä tapahtuviin hankintoihin ei voida pitää perusteltuna. Esitetyn tyyppinen järjestelmä johtaa siihen, että vanhoja kiinteistöjä uusintainvestoinneissa ei lainkaan hyödynnetä, koska niiden käyttö estäisi liikevaihtoverohuojennuksen saamisen. Tämä saattaa johtaa siihen, että vanhat laitokset rappeutuvat ja rakennetaan aivan turhia uusia voimalarakennuksia. Sen vuoksi käsityksemme mukaan vanhoihin voimalarakennuksiin tehtävät uudet kone- ja laiteinvestoinnit tulisi saattaa liikevaihtoverovähennyksen piiriin.

Kokoomuksen mielestä luonnonsuojelu on yhteiskunnan keskeisiä tehtäviä tänä päivänä. Näin ollen energiaverotuksen uudistamista harkittaessa olisi tullut tarkemmin ottaa huomioon myös luonnonsuojelunäkökohdat. Nurinkurisena pidämme sitä, että liikevaihtovero-velvollinen hankkiessaan voimalaitokseensa puhdistuslaitteita ei saa niiden liikevaihtoveroa vähentää, ellei investoinnista muutenkin saisi vähennystä tehdä. Mielestämme ilman saastumisen ja varsinkin rikkipäästöjen ehkäisemiseksi tulisi rikinpoistolaitteille myöntää liikevaihtoverovähennysoikeus riippumatta siitä asennetaanko ne vanhoihin voimalaitoksiin tai kaukolämpö- tai vastapainevoimaloihin. Asia tulee erityisen ajankohtaiseksi, kun joudutaan harkitsemaan suurien lauhdevoimaloiden rakentamista. Kokoomus edellyttää näiltä voimaloilta tehokasta rikinpoistoa. Myönteisen päätöksen tekemistä tässä suhteessa auttaisi varmasti esittämämme vähennysoikeuden toteuttaminen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että valiokunnan mietintöön sisältyvät 2. ja 4. lakiehdotus hyväksyttäisiin sellaisenaan sekä 1. ja 3. lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvina:

1.

Laki

liikevaihtoverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 5 päivänä joulukuuta 1963 annetun liikevaihtoverolain (532/63) 3 §:n 1 momentin f kohta, sellaisena kuin se on 28 päivänä joulukuuta 1984 annetussa laissa (967/84),

muutetaan 2 §:n 1 ja 2 momentti, 3 §:n 1 momentin b kohta, 9 §:n 2 momentti, 14 § ja 18 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä ovat 3 §:n 1 momentin b kohta 25 päivänä marraskuuta 1977 annetussa laissa (841/77), 14 §:n osittain muutettuna 7 päivänä kesäkuuta 1978 annetulla lailla (418/78) ja 10 päivänä heinäkuuta 1979 annetulla lailla (613/79) ja 18 §:n 1 momentti osittain muutettuna 9 päivänä heinäkuuta 1976 annetulla lailla (608/76) ja 16 päivänä helmikuuta 1979 annetulla lailla (176/79) sekä

lisätään lakiin väliaikaisesti uusi 3 a ja 18 a § seuraavasti:

2 §

(Kuten valiokunnan mietinnössä)

3 §

Verotonta on seuraavien tavaroiden myynti ja maahantuonti:

— — — — —
b) pyöreä puutavara, myös kyllästettynä tai lahosuojattuna, halot, pilkkeet, polttohake ja -puupuristeet, polttoturvet, polttoaineena yleisesti käytettävät turvejalosteet ja teollisuuden jätteaineet, jäteliipeä eli polttoliemi, poronjalkäjä sekä

lentobensiini ja lentopetroli sekä lentotoiminnassa käytettävät poltto- ja voiteluaineet sekä raa'at maaöljyt ja bitumisista kivennäisistä saadut raa'at öljyt;

— — — — —
3 a, 9, 14, 18 ja 18 a §
(Kuten valiokunnan mietinnössä)

Voimaantulo- ja soveltamissäännös
(Kuten valiokunnan mietinnössä)

3.

Laki

energiainvestointien liikevaihtoverovähennyksistä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

(Kuten valiokunnan mietinnössä)

2 §

(1 ja 2 mom. kuten valiokunnan mietinnössä)

Verovelvollinen saa niin ikään vähentää 80 prosenttia niiden välittömästi edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa rakennuksissa ja pysyvissä rakennelmissa sekä vastaavaan tarkoitukseen käytettävissä muissakin kuin uusissa rakennuksissa tai pysyvissä rakennelmissa harjoitetussa tavarantoiminnassa käytettävien koneiden ja laitteiden samoin kuin niiden hankinnan yhtey-

dessä suoritettavien verollisten asennustöiden ostohinnoista, jotka liittyvät rakennusinvestointiin sitä käyttöön otettaessa (*kone- ja laiteinvestointi*).

Verovelvollinen saa vähentää 75 prosenttia liikevaihtoverolaissa tarkoitetussa liiketoiminnassa käyttämiensä rakennuksiin tai pysyviin rakennelmiin asentamiensa rikinpoistolaitteiden sekä niiden hankinnan yhteydessä suoritettavien verollisten asennustöiden ostohinnoista.

3—6 §

(Kuten valiokunnan mietinnössä)

Helsingissä 11 päivänä kesäkuuta 1986

Kimmo Sasi
Heikki Perho

Pirjo Rusanen
Pertti Salolainen

